

PÜHA PEREKONNA SUURPÜHA C AASTAL

(Esimene lugemine Si3 ,2-6.12-14)

Lugemine Siiraki tarkuseraamatust:

Issand austab isa tema laste kaudu ja kinnitab ema õigust oma poegade üle. Kes austab isa, teeb heaks oma patu, kes peab lugu emast, kogub endale varandust. Kes isa austab, sellel on hea meel oma lastest; siis kui ta palvetab, võetakse tema palve kuulda. Kes austab oma isa, selle elu on pikk, ja kes Issanda sõna kuulab, selle ema on rahul. Mu poeg, kanna hoolt oma isa eest siis, kui ta vanaks jääb, ja ära kurvasta teda ta eluajal. Ole temaga kannatlik, kui tema aru jääb nõdraks, ja ära pilka teda, kui sina oled täies väes. Sest halastus isa vastu ei unune ja loeb sulle patuohvri eest.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps128 ,1-2. 3. 4-5. R: 1)

R: Õnnis on see, kes käib Issanda teedel.

Õnnis on inimene, kel on aukartust Issanda vastu,
kes käib Issanda teedel.

Su oma kätetöö toidab sind,
sa oled õnnis ja su käsi käib hästi.

R:

Sinu naine on nagu viljakas viinapuu,
su kodutares,
Sinu lapsed on nagu õlipuu võsud
ümber su laua.

R:

Jah, nii õnnistatakse inimest,
kel on aukartust Issanda vastu.
Issand õnnistagu sind Siionist
ja sa näed Jeruusalemma head põlve, kogu oma eluaja.

R:

(Teine lugemine Kl3 ,12-21)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast koloslastele:

Vennad, rõivastuge nagu armastatud pühad ja Jumala äravalitud südamliku kaastunde, lahkuse, leplikkuse, tasaduse ja kannatlikkusega. Taluge üksteist ja andke üksteisele andeks, kui ühel on teisele midagi ette heita. Nii nagu Issand on teile andeks andnud, nõnda tehke teiegi. Aga üle kõige olgu armastus, sest selles on ühtsus ja täiuslikkus. Valitsegu teie meelte üle Kristuse rahu, sest selles te olete kutsutud nagu ühe ihu liikmed. Kristuse sõna elagu teie keskel kõiges oma rikkuses. Manitsege ja

õpetage üksteist kõige tarkusega, lauldes psalme, hümne ja vaimulikke laule, nii nagu Vaim annab, sest teie olete Jumala armu all. Ja kõik, mida te teete, olgu tehtud Issanda Jeesuse nimel, tänades tema läbi Jumalat Isa. Naised, seadke end meeste tahte järgi, nagu on sünnis Issandas. Mehed, armastage oma naisi ja ärge olge nende vastu karmid. Lapsed olge oma vanemaile kõiges kuulekad, sest see on Issandale meelepärane. Isad, ärge kiusake oma lapsi taga, et nad ei kaotaks julgust. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Kl 3,15a.16a)

Halleluuja. Kristuse rahu olgu teie keskel, Kristuse sõna olgu teie südames. Halleluuja

(Evangeelium Lk2,41-52)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Jeesuse vanemad käisid igal aastal paasapühadel Jeruusalemmas. Kui Jeesus oli saanud kaheteistkümneaastaseks, läksid nad üheskoos pühadeaja kombe järgi üles Jeruusalemma. Kui nad olid pärast nende päevade möödumist teel kodu poole, jäi Jeesus Jeruusalemma, ent tema vanemad ei teadnud seda. Aga et nad arvasid tema olevat teekaaslaste seas, käisid nad ära ühe päeva tee ja hakkasid alles siis otsima teda sugulaste ja tuttavate juurest. Ja kui nad teda ei leidnud, pöördusid nad teda otsides tagasi Jeruusalemma. Kolme päeva pärast sündis, et nad leidsid Jeesuse pühakojas istumas õpetajate keskel neid kuulamas ja küsitlemas. Kõik, kes teda kuulsid, olid hämmastunud tema mõistusest ja ta vastustest. Ja Jeesuse vanemad olid teda nähes jahmunud ning ta ema ütles talle: "Poeg, miks sa oled meile nõnda teinud? Vaata, su isa ja mina oleme sind südamevaluga otsinud." Ent tema ütles neile: "Miks te siis olete mind otsinud? Kas te ei teadnud, et ma pean olema neis paigus, mis on mu Isa päralt?" Aga nemad ei mõistnud neid sõnu, mis ta neile rääkis. Jeesus läks koos nendega ja tuli Naatsaretti ning oli neile allaheitlik. Tema ema hoidis kõik need lood oma südames alal. Ja Jeesus kasvas tarkuses ja pikkuses ja armus Jumala ja inimeste juures. See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, mida tähendab meie jaoks sõna "perekond", kuidas oleme meie seda oma lapsepõlves kogunud? Vanasti oli kombeks, et abielud sõlmiti küll eluks ajaks, kuid ikka oli palju naisi, kes pidid oma lapsi üksi kasvatama - siis said mehed sõdades surma või katkestasid ennast põllutöödel ära.

Viimastel aastakümnetel on sõjatandril langemine küll haruldasem ja põllul teevad raske töö ära masinad, kuid heaolus kasvanud

inimeste kannatus ja vastutusvõime on langenud nii madalale, et abielud ei püsi. Paljude laste jaoks koosnebki perekond emast ja vanaemast, sest mehed vahelduvad leibkonnas liiga tihti, et lastel nendega mingi side tekiks.

Kui nüüd nende laste käest küsitakse, mida nad arvaksid perekonnast, kus isa ja ema alati koos elaksid, siis ütlevad nad: "Oi, see oleks väga tore," kuid lisavad kurvvalt, "aga me ei ole näinud, kuidas see üldse nii võiks olla, et lahku ei minda"...

Kahtlemata on raske ilma eeskujudeta hakkama saada, aga püüdma ja lootma peab. Lisaks tuleb olla tähelepanelik partnerit valides, õppida teiste vigadest. Ülejäänu tuleb usaldada Jumala hoolde. Me palvetame Kyrie...

Jutlus

Ära riku abielu. Nii kõlab kuues käsk, armsad õed ja vennad. Lihtne ja selge - paraku ainult nii kaua, kui me küsime: mis on abielu? Kuidas on seda eri ajastutel mõistetud?

Kui me vaatame oma usu lätetele, siis - nagu me teame - oli Aabrahamil tegelikult kolm naist, kusjuures kaks neist üheaegselt. Tolleaegse kombe järgi võis naine, kui ta ise lapsi ei saanud, pakkuda selleks tarbeks mehele oma teenijat. Pühal kuningal Taavetil oli aga juba 12 naist ja tema pojalt Saalomonil arvatavasti koguni 700. Kuid niisuguseid kombed leiame me ka mujalt kui kaugest minevikust. Kui ma aastaid tagasi Frankfurdis õppisin, kohtasin seal Aafrikast pärit katoliiklikke tudengeid, kellel oli "mitu ema", s.t. kelle isal oli mitu naist. Tegelikult, kui päris aus olla, siis pole meiegi aafriklastest selles mõttes teab kui palju ette jõudnud. Meil on üldlevinud kõlvatuse kõrval olemas ka oma, läänelik polügaamiavorm - küll mitte nii, et kõik partnerid on korraga, vaid üksteise järel. Selliste lühiajaliste kooselude jada, mille käigus eeldatakse hetkepartneri truudust, kutsutakse moodsa sõnaga "sarimonogaamiaks", mis ausalt öeldes kõlab üsna küüniliselt.

Niisuguse mineviku ja olevikuga arvestades tekib küsimus, miks siis ikkagi on meie teadvuses ideaal perekonnast, kus üks mees ja üks naine elavad elu lõpuni koos? Millest see tuleb? Muidugi on partnerite omavaheline hea läbisaamine kindlasti üheks kooselu põhialuseks, kuid abielu kui üldmõiste tuleneb siiski vajadusest kasvatada võimalikult hästi üles järeltulev põlvkond. Kuna juba bioloogiliselt võttes saab lapsel olla vaid üksainus ema ja üksainus isa, siis jõuamegi loogilise järelduseni, et lihased vanemad peaksid ideaalis ka oma lapsi koos kasvatama ja nende eest vastutama. Isegi täiskasvanud lastel on psühholoogiliselt suureks toeks näha oma isa ja ema jätkuvalt koos ja õnnelikenä.

Kuid vaadake nüüd seda perekonda, Püha Perekonda, kelle püha me täna tähistame. Kas nemad vastavad sellele ideaalile? Sugugi

mitte, nende puhul on tegemist üsna ebatavalise olukorraga. Jeesus polnud Joosepi poeg ega Joosep Jeesuse isa. Maarja oli küll tõeline ema, kuid temagi oli oma poja (niiöelda) "tuulest" saanud - vanad keeled ei teinud ju tuulel ja vaimul vahet. Niisamuti polnud Jeesus kuigi ideaalne laps vaadake, kuidas ta kõnetab oma vanemaid tänases evangeeliumis, see pole just väga aupaklik. "Miks te siis olete mind otsinud? Kas te ei teadnud, et ma pean olema neis paigus, mis on mu Isa päralt?" - see kõlab peaaegu nagu oma vanematest lahti ütlemine. Ning ometi on just see mitte nii ideaalne perekond seatud meile eeskujuks. Miks?

Miks - see on alati hea küsimus. Nagu kõik lapsed, kiusasin minagi sageli oma vanemaid küsimustega, ja eriti meeldisid mulle küsimused, mis algasid sõnaga "miks". Nii küsisin kord emalt, et miks nemad isaga mind omal ajal muretsesid, ja milleks üldse lapsi saadakse? Ema vastusest sain mina siis aru umbes nii, et kui lastele muretsetakse mängimiseks nukud ja autod, siis täiskasvanud muretsevad omale mängimiseks lapsed.

Alles palju aastaid hiljem jõudis mu teadvusse, et laste kasvatamine ei ole mäng, vaid raske töö. Lapsed on väiksed ja armsad üsna lühikest aega. Nad kasvavad kiiresti ja arenevad isiksusteks, samaväärseteks kui nende vanemad. Ja kuigi vanematel on muidugi unistusi oma laste tuleviku osas, läheb päris elus sageli teisiti. Võibolla unistas ka Joosep sellest, et ta poeg kord tema puussepaameti üle võtab, et temast saab tubli, jumalakartlik ja töökas pereinimene - keegi ei oska ju unistada, et tema lapsest võiks saada Messias, kogu inimkonna lunastaja... Ometi läks tol korral see just nii.

Püüdke siis lõpuks vastata küsimusele, miks on selline ebatavaline perekond meile eeskujuks seatud. Püha perekonna eeskuju õpetab meile ennekõike seda, et me kasvataksime oma lapsi iseseisvateks ja vastutustundlikeks inimesteks, kes oskavad ise leida endale tulevikutee. Vanemate vastutus ulatub sinnamaani, kus lapsed ise oma Jumalalt saadud kutsumust ja ülesannet teostama hakkavad. Siis peavad vanemad neil minna laskma, lootes et lapsed oskavad toetuda väärtustele, mida perekond neile lühikese lapsepõlve jooksul suutis kaasa anda.

Sest inimese ülesanne siin maailmas ongi otsida vastust küsimustele miks me oleme siin, milleks on olemas kogu inimkond, mis on meie ülesanne? Need on küsimused, mida vanem põlvkond uuele edasi annab, ja iga põlvkond lisab neile uued aspektid. Perekond peab andma inimesele ettevalmistuse tema iseseisvateks otsinguteks, ülejäänud on juba Jumala käes. Aamen.